

RTU studiju kurss "Vācu valoda: leksikostilistika I"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA1313
Nosaukums	Vācu valoda: leksikostilistika I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Agnese Dubova - Doktors, Docents
Mācībspēks	Linda Gaile - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, DE
Anotācija	Kursā aplūkota leksikas pamatvienība - leksēma, tās struktūra, nozīme (semantika), etimoloģija, leksikas varianti. Leksēma tiks aplūkota 3 aspektos: strukturālā, semantiskā un funkcionālā. Aplūkoti homonīmijas, sinonīmijas, antonīmijas, hiponīmijas jautājumi, kā arī frazeoloģija. Kursā stilistikas daļā tiks apskatīta stilistika, valodas izteiksmes līdzekļi, stila veidi rakstveida un mutvārdu komunikācijā mūsdienu leksikas un stilistikas kontekstā (piemēram, viegla un/vai vienkārša valoda).
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķi: 1. sniegt sistēmisku ieskatu vācu valodas leksikā, tās daudzveidībā (vāciski runājošajās valstīs), semantikā, stilistikā un frazeoloģijā. Veicināt leksiskās daudzveidības izpratni un apguvi. 2. paplašināt studējošo zināšanas par leksikas un izteiksmes stila lietojumu dažādās saziņas situācijās mūsdienu sabiedrībā, sociālajos tīklos. 3. attīstīt studējošo valodas izjūtu, aplūkojot stilistiski un emocionāli ekspresīvās izteiksmes līdzekļus, noskaidrojot to pazīmes; 4. saskatīt leksikas, stilistikas un frazeoloģijas izmantojamību tekstā, ikdienas saziņā mūsdienās (digitālajā vidē un sociālajos tīklos) vāciski runājošajās valstīs. 5. veicināt studējošo vācu valodas leksikas un stilistikas tālāko izpēti sastatījumā ar citām valodniecības apakšnozarēm (piemēram, etnolingvistiku, ekolingvistiku) un citām Eiropas valodām. Kursa uzdevumi: 1. Sniegt izpratni par vācu valodas leksiku kā sistēmisku veidojumu, tā attīstību, variantiem un jaunāko leksikas izpratni mūsdienās, lietojot sociālos tīklus, aplikācijas u.c. medijus. 2. Apskatīt un apgūt vārddarināšanas veidus un vārdu krājuma paplašināšanas iespējas. 3. Sniegt priekšstatu par vācu valodas leksikona reģionālajiem, sociālajiem un stilistiskajiem variantiem. 4. Sniegt pārskatu par skaidrojošajām (vācu un latviešu valodas), divvalodu un nozaru vārdnīcām. 5. Apgūt vācu valodas stilistikas pamatus, tās izmantojamību runas un tekstu analizē; sniegt pārskatu par stilistiski un emocionāli ekspresīviem izteiksmes līdzekļiem; 6. apskatīt un apgūt vācu valodas semantikas iezīmes, vārdu attiecības valodas sistēmā un runā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Teorētiskās literatūras analīze un apguve; 2. Vārdnīcu analīze; 3. Leksikas morfoloģiskā, semantiskā un stilistiskā analīze; 4. Dažādu tekstu žanru stilistiskā analīze; 5. Prezentācija par teksta stilistisko analīzi.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Kurz gefasste Theorie der Stilistik mit Aufgaben. 2022. Чернівецький національний університет, 72.lpp. 2. Korol, A.A. Lexikologie der deutschen Sprache. Lehrbuch. Чернівці : Книги, 2017. 112 Seiten. 3. Novotny, Elena Dale. Stilistik der deutschen Sprache. Lehrmittel fuer die Studenten der deutschen Philologie. Klaipeda Universität, 2008. 4. Spillmann, Hans Otto. Einführung in die germanische Linguistik. Berlin: Langenscheidt, 2007. 5. Scheemann, Hans. Deutsche Idiomatik. Die deutschen Redewendungen im Kontext. Stuttgart, Dresden: Klett Verlag, 1993 Papildu//Additional: 1. Kremer, Arndt. Vielstimmige Weltansichten: Herders und Humboldts Sprachphilosophien als Wegbereiter moderner Mehrsprachigkeitskozepte. 1 Volume The Seiten. 353-365. 2. GEOnline. Wörterbuch der Redewendungen von A bis Z: Übersicht & Herkunft. (online). https://www.geo.de/geolino/redewendungen/ 3. Redensarten-Index. Wörterbuch und Portal für Redensarten, Redewendungen, idiomatische Ausdrücke, Sprichwörter, Umgangssprache. (online). 4. Variantenwörterbuch des Deutschen. Die Standardsprache in Österreich, der Schweiz und Deutschland sowie in Liechtenstein, Luxemburg, Ostbelgien und Südtirol. Berlin, New York: De Gruyter 2004, 939 Seiten. Citi informācijas avoti//Other sources of information: 1. Bußmann, Hadumod. Lexikon der Sprachwissenschaft. 4., überarbeitete Auflage. Stuttgart: Kröner, 2012. 2. Duden. Wörterbuch der deutschen Sprache: www.duden.de 3. VPSV. Valodniecības pamatterminu skaidrojošā vārdnīca. LU Latviešu valodas institūts, aptv. 2000 terminu latviešu, angļu, vācu un krievu valodā. Rīgā: 2007. 4. Wahrig Fremdwörterbuch. www.wahrig.de. 5. Wörterbuch zur Lexikographie und Wörterbuchforschung. Hrsg. von: Herbert Ernst Wiegand, Michael Beißwenger, Rufus H. Gouws u.a. Berlin, Boston: De Gruyter, 2020. 6. Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. www.dwds.de
Nepieciešamās priekšzināšanas	Ar vācu valodas priekšzināšanām B1 līmenī

Studiju kursa saturs

Saturš	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakts stundas	Patstāv. darbs	Kontakts stundas	Patstāv. darbs
Ievads: Leksikoloģija, leksikoloģijas objekts un priekšmets, leksikoloģijas apakšnozares, leksikoloģija un tās saikne ar citām valodniecības nozarēm.	2	4	0	0
Leksikoloģija un leksikogrāfija: vācu valodas vārdnīcas un to izmantojums valodas apgūvē, studiju procesā un ikdienas saziņā (skaidrojošās, divvalodu, daudzvalodu, nozaru vārdnīcas), to veidi (drukātas, vārdnīcas tiešsaistē). Darbs ar vārdnīcām, to raksturojums un analīze.	4	8	0	0
Vārdšķiras vācu valodā, to iedalījums un pazīmes: lietvārds (dzimte, artikuls, skaitlis, deklinācijas); darbības vārds (konjugācijas, personas, laiki, skaitlis, izteiksmes); īpašības vārds (dzimte, skaitlis u.c.); apstākļa un skaitļa vārds, partikulas, prievārdi, vietniekvārdi.	6	8	0	0
Valodu kontakti, aizguvumi (etimoloģija) vācu valodas leksikā – iemesli un aizguvumu asimilācija. Angļu valodas ietekme.	4	6	0	0
Vārda struktūra, vārddarināšana vācu valodā: atvasināti vārdi, afiksācija (priedēkļi, sufiksi, infiksi), salikto veidošana; saīsinājumi, konversija.	4	6	0	0
Semantika: semēma, vārds, vārda nozīme, vārdu saimes, semantiskais trīstūris, semantiskais lauks. Monosēmija un polisēmija. Semantikas nozīme mūsdienu saziņā īsziņās, sociālajos medijos un valodas uztverē.	4	6	0	0
Vārdu savstarpējās attiecības – sinonīmija, antonīmija, hiponīmija.	2	4	0	0
Frazeoloģija: frazeoloģisma definīcija, vārdu savienojumi, vārdkopas, sakāmvārdi, spārnotie teicieni, frazeoloģismi. Idiomātiskā leksika un tās lietojums.	4	6	0	0
Svešvārdi, neoloģismi, internacionālisti, arhaismi, citu valodu leksikas ietekme vācu valodā. Mūsdienu vācu valodas leksika sociālajos tīklos	2	4	0	0
Kopā:	32	52	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Pārzin leksikoloģijas, vārddarināšanas, frazeoloģijas, etimoloģijas un stilistikas pamatterminoloģiju.	Pārbaudes veids: rakstisks eksāmens. Kritēriji: students pārzin leksikoloģijas, vārddarināšanas, frazeoloģijas, etimoloģijas un stilistikas pamatterminoloģiju.
Zina vācu valodas leksikas vēsturi, attīstību, leksikas daudzveidību un lietojuma atšķirības mūsdienās (sociālajos medijos, vāciski runājošajās valstīs (ieskata veidā)).	Pārbaudes veids: rakstisks eksāmens. Kritēriji: students zina vācu valodas leksikas vēsturi, attīstību, leksikas daudzveidību un lietojuma atšķirības mūsdienās (sociālajos medijos, vāciski runājošajās valstīs (ieskata veidā)).
Zina vācu valodas stilistisko, emocionāli ekspresīvo un mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu veidus, to nozīmi funkcionālā stila tekstos un dažādās saziņas situācijās.	Pārbaudes veids: kontroldarbi, rakstisks eksāmens. Kritēriji: students zina vācu valodas stilistisko, emocionāli ekspresīvo un mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu veidus, to nozīmi funkcionālā stila tekstos un dažādās saziņas situācijās.

Prot analizēt vārdu krājumu pēc leksikoloģijas, frazeoloģijas, stilistiskajām pazīmēm.	Pārbaudes veids: kontroldarbi, rakstisks eksāmens. Kritēriji: students prot analizēt vārdu krājumu pēc leksikoloģijas, frazeoloģijas, stilistiskajām pazīmēm.
Prot analizēt vārdu krājuma lietojumu dažādu stilu tekstos vācu valodā.	Pārbaudes veids: kontroldarbi, rakstisks eksāmens. Kritēriji: students prot analizēt vārdu krājuma lietojumu dažādu stilu tekstos vācu valodā.
Prot noteikt un analizēt emocionāli ekspresīvos izteiksmes līdzekļus un stilistiskos paņēmienus vācu valodas tekstos.	Pārbaudes veids: kontroldarbi, rakstisks eksāmens. Kritēriji: students prot noteikt un analizēt emocionāli ekspresīvos izteiksmes līdzekļus un stilistiskos paņēmienus vācu valodas tekstos.
Prot izvērtēt funkcionālos stila veidus, veidojot savus tekstus vācu valodā.	Pārbaudes veids: radošie darbi. Kritēriji: students prot izvērtēt funkcionālos stila veidus, veidojot savus tekstus vācu valodā.
Pārvalda vācu valodas leksikas un valodas stila lietojumu atbilstoši komunikācijas situācijai.	Pārbaudes veids: kontroldarbi, rakstisks eksāmens. Kritēriji: students pārvalda vācu valodas leksikas un valodas stila lietojumu atbilstoši komunikācijas situācijai.
Izprot vācu valodas leksikas daudzveidību, reģionālos un sociālos variantus, kā arī stilistikas lietojuma atšķirības.	Pārbaudes veids: kontroldarbi, rakstisks eksāmens. Kritēriji: students izprot vācu valodas leksikas daudzveidību, reģionālos un sociālos variantus, kā arī stilistikas lietojuma atšķirības.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Radošie darbi	20
Kontroldarbi	40
Rakstisks eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	